

skrevne af det andet Partis Vælgere, at tilhøre: E med 11, F med 10, G med 2 og H med 1 Stemme. Valgte ere da: som det første Partis Repræsentanter A og B, og som det andets E.

Den „gjentagende“ eller „ophobende“ (akkumulative) Maade bestaar i, at Vælgeren har Lov til at gjentage den samme Kandidats Navn høist saa mange Gange, som der skal vælges Repræsentanter. — Er der ligeledes 30 Vælgere i Partier paa 18 og 12, og der skal vælges 3 Repræsentanter, kunne de 54 Navne (3 paa hver Seddel) fra det første Parti antages at tilhøre Kandidaterne: A med 21, B med 18 og C med 15 Stemmer; og de 36 Navne, som ialt ere skrevne af det andet Parti, at tilhøre: D med 21, E med 12 og F med 3. Valgte ere da: som det første Partis Repræsentanter A og B, og som det andets D.

Disse to Forholdstalsvalgmaader have vel fundet en stor Udbredelse, men det bør dog ved denne Leilighed paavises, at de begge kun ere lidet fyldestgjørende. Til den Ende skal meddeles et Par Exempler, som godtgjøre den „begrebsfyldende“ Forholdstalsvalgmaades Utilkærlighed. Der skal vælges 3; enhver Vælger afgiver 2 Stemmer. Der er 30 Vælgere fordelt i to Partier. Høire tæller 20, Venstre 10; Høire bør altsaa have 2, og Venstre 1 Kandidat. Men hvad sker? Høire deler sig i tre Grupper. Den første, som tæller 6 Medlemmer, stemmer paa A. og B.; den anden, som ogsaa tæller 6, stemmer paa B. og C.; den tredie, som tæller 8, stemmer paa A. og C. Heraf følger, at A. faar 14, B. 12 og C. 14 Stemmer. Og dette er det Samme som, at alle tre Pladser tilfalde Høire; thi Venstre kan ikke skaffe nogen Kandidat mere end 10 Stemmer. I Hæres Bog „The Election of Representatives“ (3die Udgave Side 15) findes et andet Exempel: Der er 84 Vælgere, som skulle vælge 3. Høire tæller 51, Venstre 33. Hvad sker? Høire deler sig i tre lige store Grupper, hver paa 17; den første stemmer paa A. og B., den anden paa B. og C., den tredie paa A. og C. Heraf følger, at A., B. og C. hver faar 34 Stemmer, og altsaa alle blive valgte. Venstre faar ingen af Pladserne, da det ikke kan skaffe nogen Kandidat mere end 33 Stemmer. — Dernæst skal meddeles et Exempel, som viser, at den „ophobende“ Maade for at lykkes kræver stor Disciplin. Der er 30 Vælgere, som skulle vælge 3. Der er 2 Partier, Høire har 20, Venstre 10 Medlemmer. Af Høire stemme 6 paa A., 7 paa B. og 7 paa C.; af Venstre stemme 5 paa D., og 5 paa G. Altsaa: A. 18 Stemmer, B. 21, C. 21, D. 15, og G. 15; det vil sige, at Høire faar alle Kandidaterne. Venstre maa saaledes, for at være fuldkommen sikker paa at sætte en Kandidat igjennem, alle tilhøre stemme paa en og den samme Mand.

Den „foretrækkende“ Maade kunde man gjerne kalde den af Andra opfundne „Quotient“-Maade, som neppe her behøver at bekræftes. Oprindeligt maa Meningen jo nemlig have været at stille hver enkelt Vælger saa personlig frit som muligt ved at give ham Leilighed til at sætte den Kandidat øverst, som han foretrak for alle andre; dernæst den, han foretrak, dersom hin allerede skulde være valgt, naar hans Seddel blev trukken ud af Urnen o. s. fr. Erfaringen har imidlertid klart vist Umuligheden af at sikre den enkelte Vælger en saa overordentlig stor personlig Frihed. Partigrupperingen tvinger ham, naar Forholdstalsvalgmaaden bruges, til ved sin Stemmegivning at slutte sig til et Parti eller dog at tage Hensyn til Partiernes Lister, medmindre han vil bortkaste sin Stemme til ingen Nytte. Hvad Opfinderen har tiltænkt den enkelte Vælger, kommer saaledes — hvad der er et stort Fremskridt fra den udelukkende Flertalsvalgmaade — dog det enkelte Parti tilgode. Hvert Parti af en vis Størrelse bliver istand til at sige, hvem det foretrækker af alle Valgbare, hvem dernæst, dersom det kan sætte mere end et Valg igjennem, og saa fremdeles. Men, naar dette forholder sig saaledes, bliver den enkelte Vælgers personlige Frihed til at gjøre sin Indflydelse gjældende henlagt til et tidligere Tidspunkt, nemlig til Forberedelsen af Valget i Partiets nærværende Kreds, til Opstillingen af den Kandidatliste (med Navnene i en vis Orden), som hver enkelt, der slutter sig til Partiet, om end kun paa Valgdagen, maa være moralsk pligtig at følge som et Slags Gjengjæld for, at han i det forberedende Møde ved en aldeles fri Flertalsafstemning har havt Leilighed til at gjøre sin personlige Stemme gjældende. Saaledes som den „foretrækkende“ Forholdstalsvalgmaade i Tidens Løb har udviklet sig, er det altsaa ikke den enkelte Vælger, som faar Leilighed til at skrive paa sin Stemmeseddel Kandidaterne i den Orden, hvori han foretrækker dem for hverandre; men det er i Grunden Partierne, som tilkjendegive, i hvilken Orden de foretrække dem. Det er da under disse Omstændigheder til ingen Nytte, at hver Vælger af samme Parti skriver Listen af; dette Arbejde kunde spares, og dog det samme Resultat naas, dersom Partilisten blev mærket t. Ex. med et Bogstav, og den enkelte Vælger da stemte ved at skrive dette istedetfor hele Navnerækken. Det eneste Ny, som det gjælder at faae oplyst ved den endelige Afstemning, er nemlig, hvor mange Stemmer der skal regnes hver af Partilisterne tilgode. Naar Optællingen har oplyst dette, er det et simpelt Regnestykke at opgjøre, hvor mange Kandidater der som valgte skal medtages fra hver især af Partilisterne.

Saaledes leder den historiske Udvikling af den endnu i Danmark brugelige „foretrækkende“ Maade eller „Quotient“-Maaden med følgestreng